

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання самостійної роботи
з дисципліни «Безпека праці у професійній діяльності»
для студентів спеціальності 017 «Фізкультура і спорт»
спеціалізації 01702 «Менеджмент спортивно-оздоровчої діяльності»
заочної форми навчання

Харків 2019

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання самостійної роботи
з дисципліни «Безпека праці у професійній діяльності»
для студентів спеціальності 017 «Фізкультура і спорт»
спеціалізації 01702 «Менеджмент спортивно-оздоровчої діяльності»
заочної форми навчання

Затверджено
редакційно-видавничою радою
університету,
протокол № 2 від 17.05.2019 р.

Харків
НТУ «ХП»
2019

Методичні вказівки до виконання самостійної роботи з дисципліни «Безпека праці у професійній діяльності» для студентів спеціальності 017 «Фізкультура і спорт» спеціалізації 01702 «Менеджмент спортивно-оздоровчої діяльності» заочної форми навчання /Уклад. Васьковець Л.А. – Харків: НТУ «ХП», 2019. – 44 с.

Укладач: Л. А. Васьковець

Рецензент: О. О. Кузьменко

Кафедра охорони праці та навколишнього середовища

ВСТУП

Мета даних методичних вказівок – сприяти оптимальній організації навчального процесу з дисципліни «Безпека праці у професійній діяльності» та розвивати і поглиблювати знання студентів заочної форми навчання шляхом самостійного опанування матеріалу.

Метою самостійної роботи студентів при вивченні курсу «Безпека праці у професійній діяльності» є поглиблення теоретичних знань, які студент набув під час лекцій та практичних занять, а також отримання додаткових знань шляхом роботи над рекомендованою навчальною літературою. Самостійна робота виконується шляхом підготовки рефератів за темами занять, опрацювання нового матеріалу за літературними джерелами, виконання контрольної роботи.

«Безпека праці у професійній діяльності» – дисципліна, яка вивчає систему заходів правового, соціально-економічного, організаційно-технічного, санітарно-гігієнічного і лікувально-профілактичного характеру, що спрямовані на створення здорових і безпечних умов праці фахівців у професійній галузі в звичайних та аварійних умовах, в тому числі в умовах надзвичайних ситуацій.

Предметом дисципліни є:

- правове забезпечення безпеки праці робітників фізичної культури і спорту;
- особливості розвитку професійних захворювань у спорті;

– санітарно-гігієнічні характеристики виробничих факторів середовища та трудового процесу і їх вплив на здоров'я та працездатність;

– вимоги техніки безпеки при організації та проведенні тренувань і спортивних змагань;

– особливості організації безпечного проведення учбово-тренувальних занять і спортивних змагань в окремих видах спорту;

– профілактичні заходи щодо запобігання професійних захворювань і травм спортсменів, тренерсько-викладацького і технічного складу;

– вимоги охорони праці при будівництві і експлуатації спортивних споруд;

– принципи атестації робочих місць спортсменів за умовами праці;

– вимоги електробезпеки та пожежної безпеки спортивних споруд;

– структура цивільного захисту в Україні та її завдання;

– повноваження суб'єктів господарювання щодо запобігання виникнення надзвичайних ситуацій;

– евакуаційні заходи у випадку надзвичайних ситуацій.

Об'єктами вивчення курсу є:

– умови та особливості праці фахівців під час організації тренувань та проведення змагань;

– наслідки впливу умов праці на здоров'я спортсменів, тренерсько-викладацького та технічного складу; заходи та засоби, що визначають нешкідливі та безпечні умови праці під час організації тренувань та проведення змагань у різних видах спорту;

– заходи захисту населення у надзвичайних ситуаціях;

– заходи захисту населення і територій у разі аварій, катастроф, стихійних лих і застосування сучасних засобів ураження.

Завданнями курсу «Безпека праці у професійній діяльності» є навчити студентів:

– ідентифікувати шкідливі та небезпечні фактори виробничого середовища і трудового процесу, надзвичайних ситуацій, джерела їх виникнення;

– правильно оцінювати відповідність санітарно-гігієнічних умов праці встановленим нормативним вимогам у спортивній галузі;

– прогнозувати наслідки впливу небезпечних та шкідливих умов праці та надзвичайних ситуацій і аварій на життя, здоров'я та працездатність фахівців в галузі фізкультури і спорту;

– кваліфіковано використовувати у своїй професійній діяльності профілактичні заходи та засоби, які спрямовані на нормалізацію умов праці, усунення причин травматизму й професійних захворювань у певних видах спортивної діяльності, попередження та захисту від надзвичайних ситуацій та аварій;

– запобігати виникненню небезпечних умов праці та приймати адекватні організаційні рішення щодо їх усунення;

– використовувати нормативно – правову базу для захисту прав особистості на забезпечення безпечних умов праці, життя та здоров'я;

– оцінювати безпечність обладнання, знарядь, інвентаря, одягу, взуття та ін.;

– визначати чинники спортивних споруд небезпечні за ураженням електричним струмом;

– вибирати заходи попередження електротравм;

– застосовувати організаційно-технічні рішення щодо попередження аварійних ситуацій у тому числі, на спортивних спорудах;

– основним правилам першої (долікарської) допомоги при різних пошкодженнях і гостро протікаючих патологіях у спортсменів;

– вибирати методи захисту підлеглих у випадках надзвичайних ситуацій та аварій.

Об'єктами вивчення у курсі є:

- умови та особливості праці фахівців під час організації тренувань та проведення змагань.

- їх вплив на здоров'я спортсменів, тренерсько-викладацького та технічного складу; заходи та засоби, що визначають нешкідливі та безпечні умови праці під час організації тренувань та проведення змагань у різних видах спорту;

- методи захисту у випадках надзвичайних ситуацій та аварій;

- організаційно-технічні рішення щодо попередження аварійних ситуацій.

Методологічною основою курсу «Безпека праці у професійній діяльності» є аналіз умов праці спортсменів і організаторів спорту з метою виявлення небезпечних та шкідливих виробничих факторів, аварійних ситуацій, небезпек надзвичайних ситуацій. Вивчення і аналіз причин виробничого травматизму та професійних захворювань дозволяє визначити небезпечні ділянки проведення учбово-тренувальних занять і спортивних змагань в окремих видах спорту, прогнозувати причини травматизму й професійних захворювань у певних видах спортивної діяльності та розробити заходи і засоби їх уникнення або обмеження наслідків. Наукову основу курсу «Безпека праці у професійній діяльності» складають результати досліджень у галузі спортивної гігієни, спортивної медицини, фізіології спорту, санітарної гігієни, екології, безпеки життєдіяльності, цивільного захисту.

Засобами пізнання у курсі «Безпека праці у професійній діяльності» є: лекційні заняття, самостійне опанування тем теоретичного матеріалу; робота студентів з учбовою, науковою та довідковою літературою, проведення інформаційного пошуку для підготовки рефератів їх захист, практичні заняття.

Програма дисципліни «Безпека праці у професійній діяльності» розроблена з урахуванням того, що при реалізації робочих навчальних планів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» студенти вивчали нормативну дисципліну «Основи професійної безпеки та здоров'я людини». Курс базується також на знаннях, які студенти одержали при вивчанні загально-технічних та професійних дисциплін за обраною спеціальністю.

Внаслідок вивчення дисципліни майбутні фахівці повинні одержати уяву про правові і організаційні аспекти безпеки праці в галузі спортивної діяльності, гігієни спорту, вимоги техніки безпеки та пожежної безпеки при проведенні учбово-тренувальних занять і змагань в окремих видах спорту, профілактиці професійних захворювань і виробничих травм, санітарні вимоги до спортивних споруд, заходи та засоби створення безпечних умов праці, застосування правових важелів та засобів попередження аварій і захисту у разі надзвичайних ситуацій.

Для перевірки знань студентів передбачено рубіжний контроль. За рішенням лектора, студент пише реферат за однією з тем за курсом. Написання і захист реферату виконується за рахунок часів самостійної роботи студентів. Отримана за реферат оцінка зараховується при рейтинговому контролі.

Отримані студентами знання мають використовуватися при написанні розділів «Професійна безпека і здоров'я людини» і «Цивільний захист» у дипломних роботах та в подальшій практичній діяльності.

1. МЕТА, КОМПЕТЕНТНОСТІ, РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення дисципліни полягає у формуванні у майбутніх фахівців у галузі фізкультури і спорту умінь та компетенцій для забезпечення ефективного управління безпекою праці та поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду, а також в усвідомленні нерозривної єдності успішної професійної діяльності з обов'язковим дотриманням усіх вимог виробничої безпеки, захисту підлеглих у випадках надзвичайних ситуацій та аварій, формування світогляду щодо пріоритетності життя і здоров'я спортсменів, тренерсько-викладацького і технічного складу по відношенню до результатів спортивних досягнень.

Професійні компетенції.

Здатність:

– врахувати законодавчі норми України та Міжнародної організації праці (МОП), вимоги нормативних документів щодо безпеки праці, кодексу з цивільного захисту при виконанні виробничих та управлінських функцій;

– визначати ризики життю і здоров'ю професійної діяльності, надзвичайних ситуацій та аварій;

– застосовувати технічні системи захисту, засоби індивідуального та колективного захисту, організаційні заходи тощо для підвищення рівня безпеки робочого місця і спортивного об'єкту у цілому, поліпшувати протиаварійний стан спортивного об'єкту і території, виконувати вимоги техногенної і пожежної безпеки, електробезпеки та виробничої санітарії;

- приймати обґрунтовані оперативні рішення щодо управління безпекою праці відповідно до ситуації, що склалася на робочому місці та об'єкті;

- розробляти та реалізовувати заходи щодо усунення причин нещасних випадків і професійних захворювань, запобігання виникнення надзвичайних і аварійних ситуацій на спортивних об'єктах, ліквідації їх наслідків;

- організації діяльності спортивного колективу на ґрунті вимог безпеки праці;

- обґрунтувати і розробити безпечні технології та методики підготовки спортсменів;

- впровадити організаційні і технічні заходи з метою поліпшення умов підготовки спортсменів;

- до розробки методичного забезпечення і проведення навчання та перевірки знань з питань охорони праці.

Внаслідок вивчення курсу «Безпека праці у професійній діяльності» студент повинен *знати*:

- правові і організаційні аспекти безпеки праці та цивільного захисту в галузі спортивної діяльності;

- міжнародні, міжгалузеві і галузеві нормативні акти з охорони праці та цивільного захисту;

- принципи управління безпекою праці на галузевому рівні та на рівні спортивної організації;

- показники ефективності функціонування системи управління безпекою праці в галузі;

- класи робіт за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу;

– потенційні джерела та чинники небезпек природного, техногенного та виробничого середовища, які можуть створювати загрозу життю, здоров'ю спортсменів та спричинити професійні захворювання;

– шляхи зниження важкості та напруженості трудового процесу у спортивній галузі;

– основні заходи попередження виробничого травматизму в умовах спортивної галузі та професійних захворювань;

–санітарні вимоги до спортивних споруд, методи і засоби їх реалізації;

– фактори пожежної небезпеки спортивних об'єктів та заходи попередження пожежі;

– системи заходів безпечної експлуатації спортивного обладнання, електроустановок та спортивних будівель.

Внаслідок вивчення курсу студенти повинні *вміти*:

– використовувати нормативно-правову базу для захисту гарантованих Конституцією України та Законом “Про охорону праці ” прав працюючих при організації їх трудової діяльності;

– ідентифікувати небезпечні умови праці у спорті та джерела їх виникнення;

– використовувати у своїй діяльності профілактичні заходи і засоби спрямовані на усунення причин травматизму і захворювань;

– прогнозувати наслідки впливу небезпечних умов праці, небезпечних ситуацій та аварій на життя, здоров'я і працездатність спортсменів;

– запобігати виникненню небезпечних умов праці та аварій і приймати адекватні рішення з їх усунення та попередження;

– використовувати нормативно-правову базу для захисту прав особи на забезпечення безпечних умов праці;

- правильно оцінювати відповідність санітарно-гігієнічних умов праці встановленим нормативам у спортивній галузі;
- кваліфіковано вибирати заходи і методи нормалізації умов праці у певних видах спортивної діяльності;
- оцінювати безпечність обладнання, знарядь, інвентарю, одягу, взуття та ін.;
- визначати чинники спортивних споруд, що свідчать про небезпеку ураження електричним струмом;
- вибирати заходи попередження електротравм;
- приймати необхідні організаційно-технічні рішення щодо попередження пожежі і пожежогасіння спортивних споруд;
- надати допомогу та консультації працівникам з практичних питань безпеки праці;
- реалізувати комплекс організаційних та інженерно-технічних заходів щодо запобігання і мінімізації наслідків аварій і надзвичайних ситуацій;
- керувати проведенням аварійно-рятувальних і невідкладних робіт на спортивних об'єктах.

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Попередні дисципліни:	Наступні дисципліни:
«Основи професійної безпеки та здоров'я людини»	Розділ «Цивільний захист» в дипломних роботах магістрів
Розділ «Професійна безпека і здоров'я людини» в дипломних роботах бакалаврів	Розділ «Професійна безпека і здоров'я людини» у дипломних роботах магістрів

2 ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Правові основи організації і управління охороною праці у спортивній галузі.

Мета і завдання курсу, предмет охорони праці в спортивній галузі. Стан охорони праці в спортивній галузі. Законодавство України про охорону праці в галузі фізкультури і спорту. Основні нормативні акти з охорони праці. Правила і норми з охорони праці.

Соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання на виробництві. Страхування у спортивній галузі. Види страхування. Страховий ризик і страховий випадок. Відповідальність за порушенням законодавства про охорону праці та санітарного законодавства.

Надзвичайні ситуації. Державна політика в сфері цивільного захисту (ЦЗ). Кодекс цивільно захисту України.

Тема 2. Міжнародні норми в галузі охорони праці.

Соціальне партнерство (соціальний діалог) в охороні праці. Стандарт SA 8000 «Соціальна відповідальність». Міжнародний стандарт ISO 26000 «Настанова по соціальній відповідальності». Вимоги до забезпечення охорони праці в структурі соціальної відповідальності. Законодавча база Євросоюзу з питань охорони праці. Міжнародне співробітництво в галузі охорони праці.

Рамкова директива 89/391/ЄС «Про введення заходів, що сприяють поліпшенню безпеки та гігієни праці працівників». Трудові норми Міжнародної організації праці. Конвенції та Рекомендації МОП. Основні Конвенції МОП в галузі охорони праці.

Тема 3. Система управління безпекою праці.

Основні вимоги до побудови і функціонування системи управління охороною праці (СУОП). Забезпечення функціонування та побудова

СУОП в організації. Положення про СУОП, структура та зміст його розділів. Елементи системи управління охороною праці, міжнародний стандарт OHSAS 18001:2007. Політика в галузі охорони праці. Впровадження і функціонування СУОП. Планування заходів з безпеки праці. Інтегровані системи менеджменту в галузі охорони праці. Управління ризиками. Стандарт ISO 31000:2009.

Єдина державна система цивільного захисту (ЕДСЦЗ) в Україні. Режими її функціонування. Функціональні і територіальні підсистеми ЕДСЦЗ. Завдання і обов'язки суб'єктів господарювання.

Тема 4. Виробничий травматизм і профзахворювання спортсменів та робітників фізичної культури і спорту.

Причини спортивного травматизму і захворюваності. Структура захворюваності спортсменів. Допатологічний стан у спортсменів. Класифікація причин захворюваності і причин раптових смертей у спортсменів. Локалізація і специфіка травм. Характер травм і захворювань опорно-рухового апарату та шкірних покривів. Травми і захворювання серцево-судинної системи. Травми і захворювання внутрішніх органів і нервової системи. Травми і захворювання системи дихання і органів травлення. Порушення обміну речовин і вітамініз. Невротичні розлади у спортсменів. Методи психічного впливу на спортсменів. Психічна підготовка. Неврологічний контроль у спорті. Діагностика стресу у спортсменів.

Тема 5. Вплив факторів зовнішнього середовища на захворюваність спортсменів.

Роль зниженого атмосферного тиску у виникненні захворювань спортсменів. Вплив погодно- метеорологічних умов на стан спортсменів. Вплив високих температур та вологості. Тепловий удар у спорті. Роль низьких температур у розвитку захворюваності

спортсменів. Вплив на стан спортсменів різних кліматичних і географічних умов. Роль добового ритму у виникненні травм.

Забруднення повітря умовно-патогенними мікроорганізмами і його вплив на захворюваність спортсменів.

Тема 6. Вплив хімічних речовин на захворюваність спортсменів.
Ергогенні засоби у системі спортивної підготовки. Значення гормональних препаратів та засобів стимуляції центральної нервової системи у розвитку захворювань спортсменів.

Негативні наслідки впливу анаболічних стероїдів на здоров'я спортсменів. Дія на організм недопінгових анаболічних препаратів рослинного походження. Амфетаміни, наркотики і здоров'я спортсменів. Допінг-контроль.

Тема 7. Характеристика умов праці спортсменів та робітників фізичної культури і спорту.

Метеорологічні умови при тренувальних заняттях і під час змагань, їх вплив на працездатність спортсменів. Дія охолодження і високих температур на адаптацію спортсменів до навантажень. Вплив вологості на спортивну працездатність. Працездатність спортсменів в умовах пониженого та підвищеного атмосферного тиску. Сонячна радіація і праця спортсменів. Іонізація повітря, насиченість киснем як фактори, що змінюють спортивну працездатність.

Шум та освітленість як фактори виробничого середовища спортсменів.

Знаряддя, обладнання, спортивний одяг і взуття. Санітарно-гігієнічні вимоги. Експлуатація.

Тема 8. Проблеми профілактики виробничого травматизму та забезпечення безпеки у спортивній галузі.

Аналіз умов праці у спортивній галузі. Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів

виробничого середовища, важкості та напруженості виробничого процесу. Гігієнічні класи умов праці за ступенем шкідливості та небезпечності. Загальна оцінка умов праці.

Особливості організації безпечного проведення тренувальних занять і спортивних змагань в окремих видах спорту. Профілактика професійних захворювань і травм спортсменів. Санітарно-гігієнічні вимоги до спортивних споруд відкритого і закритого типів, допоміжних приміщень.

Вимоги до будівельних матеріалів, орієнтації споруд, поверховості, розмірів. Вимоги до освітлюваності спортивних споруд. Норми освітлюваності спортивних залів. Вимоги до опалення і вентиляції спортивних споруд. Нормалізація санітарно-гігієнічних умов праці спортсменів. Вентиляція та кондиціонування повітря. Профілактика шуму в спортивних спорудах. Вимоги до спортивного інвентаря і обладнання. Безпечна експлуатація спортивних споруд.

Тема 9. Атестація та паспортизація робочих місць спортсменів та робітників фізичної культури і спорту за умовами праці.

Гігієнічна класифікація праці за показниками умов праці. Показники важкості та напруженості трудового процесу. Загальна оцінка умов праці. Оцінка ризиків на основі визначення класу умов праці. Порядок проведення атестації та паспортизації робочих місць за умовами праці. Карта атестації робочого місця за умовами праці спортсменів. Пільги і компенсації за шкідливі умови праці.

Оцінка робочого місця на його відповідність умовам праці спортсменів, робітників фізичної культури і спорту.

Тема 10. *Забезпечення безпеки спортивних споруд і будівель, інвентаря та обладнання.*

Електробезпека. Методи й засоби захисту від ураження електричним струмом. Загальні вимоги до електроустаткування, що використовується у спортивних закладах, і його обслуговування.

Вимоги безпеки при експлуатації підйомно-транспортного устаткування та електрифікованого підлогового транспорту. Вимоги безпеки до вантажно-розвантажувальних робіт. Вимоги безпеки на холодильних станціях. Вимоги безпеки при експлуатації спортивних споруд. Експертиза спортивних споруд інвентаря та обладнання.

Порядок розробки та узгодження проектно-кошторисної документації об'єктів спортивного будівництва. Порядок приймання об'єктів спортивного будівництва. Вимоги охорони праці при будівництві спортивних споруд.

Тема 11. *Пожежна безпека у спортивній галузі.*

Вибухова та пожежна небезпека спортивних споруд. Вогнестійкість будівельних конструкцій і матеріалів.

Оцінка пожежної безпеки спортивних споруд. Оцінка вогнестійкості спортивних споруд, умов безпеки евакуації людей.

Забезпечення пожежної безпеки спортивних споруд. Засоби профілактики пожежі та пожежного захисту спортивних споруд та допоміжних приміщень.

Тема 12. *Прогнозування наслідків аварійних та надзвичайних ситуацій.*

Причини надзвичайних ситуацій. Осередки ураження у надзвичайних ситуаціях. Моніторинг за станом безпеки у відповідній сфері. Територіальний моніторинг за об'єктами, ресурсами, процесами і системами захисту та ліквідації НС, стану впровадження превентивних заходів щодо зменшення їхніх масштабів.

Визначення параметрів зон можливих затоплень територій. Характеристика зон радіоактивного зараження. Визначення параметрів зон забруднення радіоактивними речовинами. Методика оцінки радіаційної обстановки при аваріях на АЕС. Характеристика зон хімічного зараження. Визначення параметрів зон забруднення небезпечними хімічними речовинами. Характеристика зон бактеріологічного зараження. Дії персоналу в цих зонах.

Тема 13. Захист населення і територій у разі надзвичайних ситуацій.

Основні заходи захисту населення і територій у разі аварій, катастроф, стихійних лих і застосування сучасних засобів ураження. Інженерний захист, медичний захист, біологічний захист, радіаційний і хімічний захист, їх характеристика.

Захист населення в зонах забруднення радіоактивними речовинами в НС. Захист населення в зонах забруднення небезпечними хімічними речовинами в НС.

Захисні споруди: сховища, протирадіаційні укриття, найпростіші укриття, призначення та вимоги до них.

Особливості проведення евакуаційних заходів працівників та майна суб'єкту господарювання із зон НС та зон бойових дій.

Засоби індивідуального захисту: фільтруючі, ізолюючі та промислові протигази, респіратори. Засоби захисту шкіри. Засоби медичного захисту. Самодопомога і перша долікарська допомога у випадку НС (аварій).

3 ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

№ з/п	Назва індивідуального завдання та (або) його розділів	Терміни виконання (на якому тижні)
1	Особливості проведення евакуаційних заходів працівників та майна суб'єкту господарювання із зон НС та зон бойових дій.	За навчальним планом відповідно до встановлених строків екзаменаційної сесії Виконання у вигляді рефератів.
2	Основні заходи захисту населення і територій у разі аварій, катастроф, стихійних лих і застосування сучасних засобів ураження.	
3	Засоби індивідуального захисту: фільтруючі, ізолюючі та промислові протигази, респіратори. Засоби захисту шкіри. Засоби медичного захисту.	
4	Самодопомога і перша долікарська допомога у випадку НС (аварій).	
5	Визначення параметрів зон можливих затоплень територій.	
6	Захисні споруди: сховища, протирадіаційні укриття, найпростіші укриття, призначення та вимоги до них.	
7	Розрахунок освітлення спортивних споруд закритого типу: а) штучного; б) природного.	
8	Розрахунок штучного освітлення спортивних споруд відкритого типу	
9	Реферати за темами, що вивчаються самостійно	

4 ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

1. Міжнародне співробітництво в галузі охорони праці. Законодавча основа Євросоюзу з питань охорони праці.
2. Безпека праці – частина соціальної політики ЄС. Директиви ЄС з охорони праці.
3. Охорона праці як невід’ємна складова соціальної відповідальності. Визначення та основні принципи соціальної відповідальності. Стандарт SA 8000.
4. Міжнародний стандарт ISO 26000 «Настанова по соціальній відповідальності».
5. Рамкова директива 89/391/ЄС «Про введення заходів, що сприяють поліпшенню безпеки та гігієни праці працівників».
6. Трудові норми Міжнародної організації праці (МОП). Основні Конвенції МОП в галузі охорони праці.
7. Система управління безпекою праці в Україні. Інтегрована система менеджменту: міжнародні стандарти ISO 9001, OHSAS 18001:2007, ISO 45001:2018, SA 8000.
8. Концепція реформування системи управління охороною праці в Україні та затвердження плану заходів щодо її реалізації.
9. Впровадження ризик-орієнтованої системи управління охороною праці (СУОП).
10. Організація СУОП на підприємствах галузі. Основні вимоги до побудови і функціонування СУОП.
11. Положення про СУОП, структура та зміст його розділів.
12. Єдина державна система цивільного захисту (ЕДСЦЗ) в Україні. Режими її функціонування.
13. Функціональні і територіальні підсистеми ЕДСЦЗ. Завдання і обов’язки суб’єктів господарювання.

14. Принципи реалізації цивільного захисту в Україні. Склад та завдання сил цивільного захисту.
15. Аварійно-рятувальні служби цивільного захисту. Оперативно-рятувальна служба цивільного захисту.
16. Права та обов'язки суб'єктів господарювання у сфері цивільного захисту .
17. Страхування у спортивній галузі.
18. Структура захворюваності спортсменів.
19. Локалізація і специфіка травм у спортсменів.
20. Травми і захворювання внутрішніх органів і нервової системи у спортсменів.
21. Невротичні розлади у спортсменів.
22. Методи психічного впливу на спортсменів.
23. Психічна підготовка спортсменів.
24. Неврологічний контроль у спорті. Діагностика стресу у спортсменів.
25. Вплив на захворюваність спортсменів забруднення повітря умовно-патогенними мікроорганізмами.
26. Гормональні препарати та засоби стимуляції центральної нервової системи у розвитку захворювань спортсменів.
27. Впливу анаболічних стероїдів на здоров'я спортсменів.
28. Сучасні методи допінг-контролю.
29. Санітарно-гігієнічні вимоги до знарядь, обладнання, їх експлуатації.
30. Санітарно-гігієнічні вимоги до спортивного одягу і взуття.
31. Організація безпечного проведення тренувальних занять.
32. Санітарно-гігієнічні вимоги до спортивних споруд відкритого і закритого типів, допоміжних приміщень.

- 33.Вимоги до освітлюваності спортивних споруд. Норми освітлюваності спортивних залів.
- 34.Вимоги до опалення і вентиляції спортивних споруд.
- 35.Вимоги до електроустаткування, що використовується у спортивних закладах, і його обслуговування.
- 36.Розробка та узгодження проектної документації об'єктів спортивного будівництва.
- 37.Оцінка пожежної безпеки спортивних споруд.
- 38.Оцінка вогнестійкості спортивних споруд, умов безпеки евакуації людей.
- 39.Забезпечення пожежної безпеки спортивних споруд.
- 40.Засоби профілактики пожежі та пожежного захисту спортивних споруд та допоміжних приміщень.

5 КОНТРОЛЬНА РОБОТА

Контрольна робота не повинна перевищувати 10–15 сторінок учнівського зошита. Вона включає відповіді на три запитання.

Контрольна робота виконується чорнилами та розбірливим почерком або на комп'ютері. У кінці роботи наводиться список використаної літератури. Варіант контрольної роботи відповідає номеру прізвища студента у журналі обліку відвідування занять.

Варіант № 1

1. Законодавство України про охорону праці спортсменів. Основні нормативні акти з охорони праці.
2. Особливості організації безпечного проведення тренувальних занять і спортивних змагань зі спортивних ігор.
3. Значення гормональних препаратів та засобів стимуляції центральної нервової системи у розвитку захворювань спортсменів.

Варіант № 2

1. Соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання на виробництві. Страхування у спортивній галузі.
2. Особливості організації безпечного проведення тренувальних занять і спортивних змагань з плавання.
3. Негативні наслідки впливу анаболічних стероїдів на здоров'я спортсменів.

Варіант № 3

1. Надзвичайні ситуації. Державна політика в сфері цивільного захисту (ЦЗ).
2. Фактори, що визначають санітарно-гігієнічні умови праці спортсменів.
3. Дія охолодження і високих температур на адаптацію спортсменів до навантажень.

Варіант № 4

1. Поняття і предмет охорони праці в спортивній галузі. Стан охорони праці в спортивній галузі.
2. Соціальне партнерство (соціальний діалог) в охороні праці. Стандарт SA 8000 «Соціальна відповідальність».
3. Працездатність спортсменів в умовах пониженого атмосферного тиску.

Варіант № 5

1. Вимоги щодо безпеки праці за міжнародним стандартом ISO 26000 «Настанова по соціальній відповідальності».
2. Організаційно-профілактичні заходи забезпечення безпечних тренувальних занять і спортивних змагань у легкій атлетиці.
3. Працездатність спортсменів в умовах підвищеного атмосферного тиску.

Варіант № 6

1. Законодавча база Євросоюзу з безпеки праці. Рамкова директива 89/391/ЄС «Про введення заходів, що сприяють поліпшенню безпеки та гігієни праці працівників».

2. Особливості організації безпечного проведення тренувальних занять і спортивних змагань у зимових видах спорту.

3. Порядок приймання об'єктів спортивного будівництва. Історія становлення: теперішній

Варіант № 7

1. Міжнародне співробітництво в галузі охорони праці.

2. Техніка безпеки при організації пішохідного туризму.

3. Оцінка умов пожежної небезпеки, вибухостікості та умов безпеки евакуації людей зі спортивних споруд.

Варіант № 8

1. Система управління безпекою праці в Україні.

2. Знаряддя, обладнання. Санітарно-гігієнічні вимоги. Експлуатація.

3. Атестація робочих місць спортсменів та робітників фізичної культури і спорту за умовами праці.

Варіант № 9

1. Організація СУОП у спортивних закладах. Основні вимоги до побудови і функціонування СУОП.

2. Спортивний одяг і взуття. Санітарно-гігієнічні вимоги. Експлуатація.

3. Санітарно-гігієнічні вимоги до спортивних споруд відкритого і закритого типів, допоміжних приміщень.

Варіант № 10

1. Інтегровані системи менеджменту в галузі охорони праці. Управління ризиками.
2. Метеорологічні умови при тренувальних заняттях і під час змагань. Їх вплив на працездатність спортсменів.
3. Порядок розробки та узгодження проектно-кошторисної документації об'єктів спортивного будівництва.

Варіант № 11

1. Єдина державна система цивільного захисту (ЕДСЦЗ) в Україні. Режими її функціонування.
2. Порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці.
3. Вимоги до будівельних матеріалів, орієнтації спортивних споруд, поверховості, розмірів.

Варіант № 12

1. Функціональні і територіальні підсистеми Єдиної державної системи цивільного захисту (ЕДСЦЗ).
2. Вентиляція та кондиціонування повітря спортивних споруд.
3. Карта атестації робочого місця за умовами праці. Оцінка робочого місця на його відповідність умовам праці спортсменів, робітників фізичної культури і спорту.

Варіант № 13

1. Аварійно-рятувальні служби цивільного захисту. Оперативно-рятувальна служба цивільного захисту.
2. Техніка безпеки на холодильних станціях.
3. Вимоги до опалення і вентиляції спортивних споруд.

Варіант № 14

1. Принципи реалізації цивільного захисту в Україні. Склад та завдання сил цивільного захисту.
2. Метеорологічні умови при тренувальних заняттях і під час змагань. Їх вплив на працездатність спортсменів.
3. Порядок розробки та узгодження проектно-кошторисної документації об'єктів спортивного будівництва.

Варіант № 15

1. Права та обов'язки суб'єктів господарювання у сфері цивільного захисту .
2. Профілактика шуму в спортивних спорудах.
3. Вплив погодно-метеорологічних умов на стан спортсменів.

Варіант № 16

1. Правові основи організації і управління охороною праці спортсменів, робітників фізичної культури і спорту.
2. Методи психичного впливу на спортсменів. Психічна підготовка.
3. Захист населення в зонах забруднення радіоактивними речовинами в зонах надзвичайних ситуацій (НС).

Варіант № 17

1. Класифікація причин захворюваності і причин раптових смертей у спортсменів.
2. Забезпечення пожежної безпеки спортивних споруд. здатність спортсменів.

3. Засоби індивідуального захисту: фільтруючі, ізолюючі та промислові протигази, респіратори. Засоби захисту шкіри. Засоби медичного захисту.

Варіант № 18

1. Локалізація і специфіка травм.
2. Санітарно-гігієнічні вимоги до спортивних споруд відкритого і закритого типів, допоміжних приміщень.
3. Захист населення в зонах забруднення небезпечними хімічними речовинами в надзвичайних ситуаціях (НС).

Варіант № 19

1. Характер травм і захворювань опорно-рухового апарату та шкірних покривів.
2. Оцінка пожежної безпеки спортивних споруд.
3. Інженерний захист, медичний захист, біологічний захист, радіаційний і хімічний захист, їх характеристика.

Варіант № 20

1. Травми і захворювання серцево-судинної системи. Травми і захворювання внутрішніх органів і нервової системи.
2. Атестація робочих місць спортсменів та робітників фізичної культури і спорту за умовами праці.
3. Захисні споруди: сховища, протирадіаційні укриття, найпростіші укриття, призначення та вимоги до них.

Варіант № 21

1. Вимоги техніки безпеки при експлуатації спортивних споруд.
2. Загальні вимоги до електроустаткування, що використовується у спортивній галузі, і його обслуговування.
3. Основні заходи захисту населення і територій у разі аварій, катастроф, стихійних лих і застосування сучасних засобів ураження.

Варіант № 22

1. Причини надзвичайних ситуацій. Осередки ураження у надзвичайних ситуаціях.
2. Поняття і предмет охорони праці в спортивній галузі. Стан охорони праці в спортивній галузі.
3. Фактори, що визначають санітарно-гігієнічні умови праці спортсменів.

Варіант № 23

1. Осередки ураження у надзвичайних ситуаціях. Моніторинг за станом безпеки у відповідній сфері.
2. Система управління охороною праці в установах фізичної культури і спорту.
3. Класифікація причин захворюваності і причин раптових смертей у спортсменів.

Варіант № 24

1. Відповідальність за порушенням законодавства про охорону праці та санітарного законодавства.

- 2 . Вплив вологості на спортивну працездатність.
3. Особливості проведення евакуаційних заходів працівників та майна суб'єкту господарювання із зон НС та зон бойових дій.

Варіант № 25

1. Захист населення і територій у разі надзвичайних ситуацій.
2. Локалізація і специфіка травм у спортсменів.
3. Санітарно-гігієнічні вимоги до спортивних споруд відкритого і закритого типів, допоміжних приміщень.

Варіант № 26

1. Організаційно-профілактичні заходи забезпечення безпечних тренувальних занять і спортивних змагань у легкій атлетиці.
2. Працездатність спортсменів в умовах підвищеного атмосферного тиску.
3. Територіальний моніторинг за об'єктами, ресурсами, процесами і системами захисту та ліквідації надзвичайних ситуацій (НС).

Варіант № 27

1. Сонячна радіація і праця спортсменів.
2. Оцінка пожежної безпеки спортивних споруд. Основні законодавчі акти.
3. Характеристика зон радіоактивного зараження. Визначення параметрів зон забруднення радіоактивними речовинами.

Варіант № 28

1. Іонізація повітря, насиченість киснем як фактори, що змінюють спортивну працездатність.
2. Забезпечення пожежної безпеки спортивних споруд.
3. Методика оцінки радіаційної обстановки при аваріях на АЕС.

Варіант № 29

1. Особливості організації безпечного проведення тренувальних занять і спортивних змагань в тяжкій атлетиці.
2. Шум та освітленість як фактори виробничого середовища спортсменів.
3. Характеристика зон хімічного зараження. Визначення параметрів зон забруднення небезпечними хімічними речовинами.

Варіант № 30

1. Особливості організації безпечного проведення тренувальних занять і спортивних змагань в боксі і боротьбі.
2. Вплив хімічних речовин на захворюваність спортсменів. Ергогенні засоби у системі спортивної підготовки.
3. Характеристика зон бактеріологічного зараження. Дії персоналу в цих зонах.

6 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Контроль реалізується у формі перевірки виконання індивідуальних завдань, проведення контрольної роботи, захисту рефератів тощо.

Семестровий контроль проводиться у формі екзамену відповідно до навчального плану в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою, у термін, що встановлений навчальним планом.

Результати контролю (поточна успішність) враховуються як допоміжна інформація для виставлення оцінки з даної дисципліни.

Студент вважається допущеним до семестрового екзамену з навчальної дисципліни за умови захисту реферату, відпрацювання та захисту всіх практичних робіт, отримання позитивної оцінки за контрольну роботу і виконання індивідуальних завдань.

Розподіл балів, які отримують студенти, та шкала оцінювання знань та умінь (національна та ECTS) (табл. 1 – 2).

Таблиця 1 – Розподіл балів для оцінювання поточної успішності студента

Поточне тестування та самостійна робота				Сума
Контрольна робота	Практичні роботи	Індивідуальне завдання	Реферат	100
30	10	30	30	

Таблиця 2 – Шкала оцінювання знань та умінь: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 ... 100	A	відмінно
82 ... 89	B	добре
74 ... 81	C	
64 ... 73	D	задовільно
60 ... 63	E	
35 ... 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 ... 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ВИСНОВКИ

Методичні вказівки розраховані на студентів спеціальності 017 «Фізкультура і спорт» спеціалізації 01702 «Менеджмент спортивно-оздоровчої діяльності» у рамках підготовки на рівні «Магістр» з вищезначеної спеціальності. Предмет викладається на п'ятому курсі (одинадцятий семестр).

Методичні вказівки складені відповідно до програми вивчення дисципліни «Безпека праці у професійній діяльності». Загальний обсяг годин курсу складає 90 годин, з яких 6 годин – це аудиторні години (4 години лекційних занять та 2 години – практичні заняття). 84 години відводиться на самостійну роботу студентів, яка включає наступні види самостійної роботи. 1. Опрацювання лекційного матеріалу (8 годин). Підготовка до практичних занять (4 години). 3. Самостійне вивчення тем та питань, які не викладаються на лекційних заняттях (50 годин). 4. Виконання індивідуальних завдань (10 годин). 4. Підготовка реферату (12 годин), виконання контрольної роботи – 12 годин).

Для опанування курсу студенти повинні володіти основами знань, отриманими під час бакалаврської підготовки.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України «Про охорону праці» № 229-IV (229-15) від 21.11.2002 р.; редакція від 05.04.2015 р. № 2694-12.
2. Закон України «Про фізичну культуру і спорт» // Правові основи організації і управління фізичною культурою і спортом в Україні. – Харків : Основа, 1995. – 59 с.
3. Закон України «Про пожежну безпеку». – Від 17.12.93. Редакція від 12.06.2011, підстава 3038-VI.
4. Закон України «Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності». – Від 23.09.1999. Редакція від 20.01.2018, підстава 2249-19.
5. Березуцький В. В. Основи професійної безпеки та здоров’я людини : підручник / В. В. Березуцький, Л. А. Васьковець, В. В. Горбенко, В. Ф. Райко, О. Г. Янчик . – Харків : ФОП Панов А. М., 2018. – 553 с.
6. Ткачук К. Н. Основи охорони праці: підручник / К. Н Ткачук, М. О. Халімовський , В. В. Зацарний та ін. – 2-ге вид., допов. і перероб. – Київ : Основа, 2006. – 444 с.
7. Русаловський А. В. Правові та організаційні питання охорони праці: навч. посіб. / А. В. Русаловський. – 4-те вид., допов. і перероб. – Київ: Університет «Україна», 2009. – 295с.
8. Гогіташвілі Г. Г. Управління охороною праці та ризиком за міжнародними стандартами: навч. посіб. / Г.Г. Гогіташвілі, Є.Т. Карчевські, В. М. Лапін. – Київ: Знання, 2007. – 367 с.
9. Розрахунки з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності: навчально-методичний посібник для студентів усіх спеціальностей та всіх форм навчання; за ред. проф. В.В. Березуцького – Харків: Факт, 2006. – 152 с.

10. Пістун, А. І. Охорона праці в галузі освіти (фізична культура і спорт) [Текст] : навчальний посібник / А. І. Пістун, І. П. Пістун, Н. П. Тубальцева. – Суми : Університетська книга, 2010. – 443 с.

11. Катренко Л.А Охорона праці в галузі освіти: навчальний посібник / Л. А. Катренко, І. П. Пістун. – 2-ге вид., доп. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2004. – 304 с.

12. Директива Ради Європейських Співтовариств 89/391/ЕЕС «Про впровадження заходів, що сприяють поліпшенню безпеки й гігієни праці працівників».

13. Конвенція № 155 1981 року про безпеку й гігієну праці та виробниче середовище : Дата підписання: 22.06.1981; Дата ратифікації Україною: 02.22.2011; Дата набрання чинності для України: 04.01.2013// Офіційний вісник України. – 2013. – № 5. – С. 204–209.

14. Конвенція МОП 187 «Про основи, що сприяють безпеці й гігієні праці». – Від 15.06.2006.

15. Міжнародний стандарт SA8000:2001 «Соціальна відповідальність». SAI SA8000: 2001 Social Accountability International. – 12 с.

16. Міжнародний стандарт ISO 26000:2010 – «Настанова по соціальній відповідальності». ISO 26000: 2010 Guidance on Social Responsibility. – 129 с.

17. Міжнародний стандарт OHSAS 18001:2007 Occupational health and safety management systems – Requirements. Системи менеджменту охорони праці. Вимоги. – 34 с.

18. Міжнародний стандарт OHSAS 18002:2008 Guidelines for the implementation of OHSAS 18001. Настанова по впровадженню OHSAS 18001. – 91 с.

19. ГН Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та

напруженості трудового процесу. Затверджено: наказ Міністерства охорони здоров'я України. – Від 08.04.2014 р. № 248.

20. Петерсон Л. Травми в спорті / Л. Петерсон, П. Ренстрем. – Москва : Физкультура и спорт, 1981. – 271 с.

21. Миронов З. С. Спортивная травматология / З. С. Миронов, Е. М. Морозова. – Москва: «Финансы и кредит», 1976. – 152 с.

22. Черныш В. Г. Спорт без травм / В. Г. Черныш. – Москва: «Финансы и кредит», 1988. – 93 с.

23. Варфоломеев Ф. Г. Хранение и эксплуатация спортивного инвентаря и оборудования / Ф. Г. Варфоломеев. – Москва: «Финансы и кредит», 1960. – 239 с.

24. Физиологические аспекты спортивной работоспособности. – Омск, 1987. – 88 с.

25. Николаенко А. В. Спортивные сооружения / А. В. Николаенко. – Москва : Просвещение, 1976. – 271 с.

26. Коробкин В. Д. Нестандартное оборудование типовых спортивных залов и гимнастических площадок / В. Д. Коробкин. – Минск: Полымя, 1986. – 103 с.

27. ДБН В.2.2-13-2003. Державні будівельні норми України. Будинки і споруди. Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди // Державний комітет України з будівництва та архітектури. – Введ.01.03.2004.

28. ДСН 3.3.6.042-99. Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень. – Затв. Постановою Головного санітарного лікаря України від 1 грудня 1999 року № 42.

29. НАПБ А.01.001-2014 Правила пожежної безпеки в Україні. – Введ. 03.10.2017.

30. Проектирование спортивных залов, помещений для физкультурно-оздоровительных занятий и крытых катков с искусственным льдом. – Москва : Стройиздат, 1991. – 119 с.

31. Охорона праці у галузі: навч. посіб. для студентів спеціальностей гуманітарного профілю. / О. Г. Левченко, Д. В. Зеркалов, О. І. Полукаров, А. М. Гусев, О. Ю. Арламов, Г. В. Демчук / За ред. Д. В. Зеркалова. – Київ: «Основа», 2014. – 384 с.

32. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Вип. 85. Спортивна діяльність /Затверджено наказом Державного комітету України з питань фізичної культури і спорту від 17.10.2002 № 2264.

33. ДНАОП 9.2.30-1.08–99 Правила безпеки під час проведення занять з фізичної культури і спорту в загальноосвітніх навчальних закладах. – Затверджено наказом Держнаглядохоронпраці від 27.12.99 № 249.

34. НАПБ В.01.050-98/920 Правила пожежної безпеки для закладів, установ і організацій системи освіти України. – Затверджені спільним наказом Міністерства освіти України та Головного управління державної пожежної охорони Міністерства внутрішніх справ України від 30 вересня 1998 року № 348/70 і зареєстровані в Міністерстві юстиції України 17 грудня 1998 року за № 800/3240.

35. ДБН 2.5-28:2018. Державні будівельні норми України. Природне і штучне освітлення. – Чинний від 01.03.2019 .

36. Правила улаштування електроустановок. – Затверджено та надано чинності: наказ Міненерговугілля України від 21.07.2017 № 476.

37. ДСТУ Б. В.1.1-36:2016 Національний стандарт України. Норми визначення категорій приміщень, будинків та зовнішніх установок за вибухопожежною та пожежною небезпекою. – Київ : Мінрегіонбуд України, 2016. – 66 с.

38. ДБН В. 1.1-7-02. Державні будівельні норми України. Захист від пожежі. Пожежна безпека об'єктів будівництва. – Введ. в дію з 01.05.2003. (Затв. наказом Держбуду України від 03 грудня 2002 року № 87).

39. НАПБ Б.03.001-2004 Типові норми належності вогнегасників. Затв. наказом МНС України 02.04.2004 N 151 // Офіційний вісник України. 2004, № 19. – С. 267–278.

40. ДСТУ Б В.2.5-38:2008 Національний стандарт України. Інженерне обладнання будинків і споруд. Улаштування блискавкозахисту будівель і споруд. – Чинний від 01.10.2008.

41. ДСТУ 7237:2011 Система стандартів безпеки праці. Електробезпека. Загальні вимоги та номенклатурі видів захисту. – Чинний від 01.08.2011.

42. ДБН В.2.2-9-2009. Державні будівельні норми України. Будинки і споруди. Громадські будинки і споруди. Основні положення. – Введ. 01.07.2010.

43. НПАОП 40.1-1.21-98. Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів. – Затв. Наказом Держнаглядохоронпраці України від 09.01.98 № 4.

44. ДСТУ Б В.2.5-82:2016 Національний стандарт України. Електробезпека в будівлях і спорудах. Вимоги до захисних заходів від ураження електричним струмом. – Чинний від 01.04.2017.

45. ДСН 3.3.6.037-99. Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку. – Затверджено постановою Головного державного санітарного лікаря України від 1 грудня 1999 року № 37.

46. НАПБ В.01.047-95/930. Правила пожежної безпеки для закладів, підприємств та організацій культури. – Затверджено наказом Міністерства культури України та управлінням Державної пожежної

охорони МВС України від 07. 06. 95. № 308/33. Зареєстровані в Міністерстві юстиції України 22 червня 1995р. за № 1841720.

47. ДСТУ Б В.2.5–38:2008. Національний стандарт України. Інженерне обладнання будинків і споруд. Улаштування блискавкозахисту будівель і споруд. – Чинний від 01.01.2009.

48. НАОП 9.1.70-4.01-83. Положення про заходи щодо забезпечення порядку і безпеки, а також евакуації та оповіщення учасників і глядачів при проведенні масових спортивних заходів / Держкомспорт СРСР. – Москва : ВЦРПС, 1983. – 16 с.

49. Методичні вказівки щодо додержання правил безпеки з попередження та профілактики травм, нещасних випадків і ушкоджень під час занять з фізичного виховання та спорту (Для науково-педагогічних працівників, викладачів технікумів і ліцею, викладачів-тренерів, працівників спортивних споруджень, аспірантів і студентів усіх спеціальностей) / уклад. Ключко В. М. – Харків: ХНАМГ, 2005. – 55 с.

50. Нормативні положення та методичні вказівки до правил безпеки під час занять з фізичного виховання й спорту : метод. реком. для наук.-пед. працівників і студентів ун-ту / уклад. Жалій Т. В., Момот О. О. – ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2013. – 57 с.

51. Про координацію роботи з фізичного виховання й спорту в навчально-виховних закладах галузі Міністерства України : Наказ МОН від 25 лютого 1995 року // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://mon.gov.ua>.

52. НПАОП 92.62–5.02–81. Інструкція про організаційно-профілактичні заходи щодо забезпечення безпеки та зниження травматизму при здійсненні навчально-тренувального процесу і проведенні спортивних змагань. – Введ. 02.03.81.

53. ДСТУ 3191–95. Національний стандарт України. Обладнання для кондиціонування повітря та вентиляції. Загальні вимоги безпеки. – Чинний від 01.07.97.

54. ДСТУ 3135.0–95. Національний стандарт України. Безпека побутових та аналогічних електричних приладів. Загальні вимоги. – Введ. 01.01.96.

55. ДСТУ 3135.24–2000. Національний стандарт України. Безпека побутових та аналогічних електричних приладів. Додаткові вимоги до машин для оброблення підлоги та для вологого прибирання. – Чинний від 01.07.01.

56. ДСТУ 3135.25–95. Національний стандарт України. Безпека побутових та аналогічних електричних приладів. Додаткові вимоги до приладів для масажу. – Чинний від 01.01.97.

57. ДСТУ 3135.31–97. Національний стандарт України. Безпека побутових та аналогічних електричних приладів. Додаткові вимоги до сушарок для одягу та рейок для рушників. – Чинний від 01.07.98.

58. ДСТУ 3135.32–2001. Національний стандарт України. Безпека побутових та аналогічних електричних приладів. Додаткові вимоги до приладів ультрафіолетового та інфрачервоного випромінювання для догляду за шкірою. – Чинний від 01.01.2002.

59. ДСТУ 3135.33–97. Національний стандарт України. Безпека побутових та аналогічних електричних приладів. Додаткові вимоги до приладів для гігієни рота, приєднаних до мережі живлення за допомогою безпечного роздільного трансформатора. – Чинний від 01.07.99.

60. ДСТУ 4808:2007. Національний стандарт України. Вода. Джерела централізованого господарсько-питного водопостачання. Гігієнічні і технічні вимоги та правила вибору. – Чинний від 01.01.2008.

61. Березуцький В.В. Небезпечні виробничі ризики та надійність: навчальний посібник / В.В. Березуцький, М.І. Адаменко. – Харків: ФОП Панов А.М., 2016. – 385 с.
62. Практикум із курсу “Цивільна оборона” /М. А. Кулаков, В. О. Ляпун [та ін.]; За редакцією проф. В. В. Березуцького. – Харків: Факт, 2007. – 120 с.
63. Кулаков М.А. Цивільна оборона: навч. посіб. / М. А. Кулаков, В. О. Ляпун та ін. – Харків: НТУ «ХПІ», 2008. – 312 с.
64. Цивільний захист: навчальний посібник / Г. Ю. Бахарева, Н. Є.Твердохлібова [та ін.] – Харків: НТУ «ХПІ», 2015. – 115 с.
65. Зеркалов Д. В. Охорона праці в галузі. Загальні вимоги: навчальний посібник / Д. В. Зеркалов. – Київ : «Основа», 2011. – 551 с.
66. Стеблюк М. І. Цивільна оборона та цивільний захист: підручник / М. І. Стеблюк – 3-тє вид., стер. – Київ: Знання, 2013. – 487 с.
67. Кодекс Цивільного захисту України. – Затверджено постановою ВРУ від 02.10.2012 р. № 5403-VI. Редакція 2018 р.
68. Методичні рекомендації для проведенні атестації робочих місць за умовами праці. – Затверджено постановою № 41 Міністерства праці України та Головним державним санітарним лікарем України 1.09.1992 р.
69. Постанова КМУ від 25.03.2009 р. № 253 «Про затвердження Порядку використання захисних споруд цивільного захисту (цивільної оборони) для господарських, культурних та побутових потреб».
70. ДБН В.2.2–5–97. Державні будівельні норми України. Будинки і споруди. Захисні споруди цивільної оборони. – Введ. в дію з 01 .01. 98.
71. Постанова КМУ від 30.10.2013 р. № 841 «Про затвердження Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру».

72. Постанова КМУ № 175 від 24.06.2003 «Про затвердження методики оцінки збитків від наслідків надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру».

73. ДСТУ Б А.2.2-7:2010. Національний стандарт України. Проектування. Розділ інженерно-технічних заходів цивільного захисту (цивільної оборони) у складі проектної документації об'єктів. – Київ : Мінрегіонбуд України, 2010. – 40 с.

74. Закон України “Про захист людини від впливу іонізуючого випромінювання”. – Від 14.01.1998 р. № 15/98.

75. Постанова КМУ від 15.02.1999 р. № 192 «Про затвердження Положення про організацію оповіщення і зв'язку у надзвичайних ситуаціях».

76. Методичні вказівки до виконання практичного заняття «Застосування засобів індивідуального захисту» з курсу «Цивільна оборона» для студентів усіх факультетів / уклад. Кукленко Т. В., Гуренко І. В., Мягкий В. О. – Харків : НТУ «ХП», 2007. – 15 с.

77. Методичні вказівки до виконання практичного заняття “Попередження надзвичайних (аварійних) ситуацій на підприємстві (організації, установі)” з курсу “Цивільний захист” для студентів усіх факультетів / уклад. Корнійчук А. М.. – Харків : НТУ “ХП”, 2017. – 29 с.

78. Методичні вказівки до виконання практичного заняття “Підготовка та відпрацювання дій з питань ЦЗ на об'єктах СГ у випадку НС” з курсу “Цивільний захист” для студентів усіх факультетів /уклад. Корнійчук А. М. – Харків : НТУ “ХП”, 2017. – 16 с.

79. Методичні вказівки до виконання практичного заняття “Організація і планування евакуаційних заходів у випадку надзвичайних ситуацій” з курсу “Цивільний захист” для студентів усіх факультетів /уклад. Корнійчук А. М. – Харків: НТУ “ХП”, 2017. – 15 с.

80. Методичні вказівки до виконання розділу "Охорона праці та навколишнього середовища" у роботах спеціалістів, магістрів факультету інформатики і управління спеціальності 7.010.20101, 8.010.20101 – Фізичне виховання / уклад. Васьковець Л. А., В.В. Березуцький. – Харків: Вид-во «Підручник» НТУ «ХП», 2013. – 68 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ (перелік інформаційних ресурсів)

1. <https://biot.su/instrukciya-po-oxrane-truda-na-zanyatiyah-konkobrezhnym-sportom.html>
2. <http://lucschool1.klasna.com/uk/site/okhorona-pratsi-pri-prove.html>
3. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0651-10>
4. <http://lucschool1.klasna.com/uk/site/okhorona-pratsi-pri-prove.html>
5. http://dnaop.com/html/43834/doc-%D0%94%D0%9D%D0%90%D0%9E%D0%9F_9.2.30-1.08-99
6. http://www.uazakon.com/documents/date_9w/pg_iluask.htm
7. http://www.borovik.com/index_instruction.php?Gins=qtwc&lang_i=1
8. <https://medport.in.ua/nauka/275-profesjne-zaxvoryuvannya-sportsmenv-vpershe-dagnostuvali-prizhittvo.html>
9. <http://diagnoz.net.ua/diagnoz/12679-zahvoryuvannya-sercevo-sudinnoyi-sistemi-u-sportsmenv.html>
10. <http://web.znu.edu.ua/herald/issues/2012/FViS-2012-2/200-206.pdf>
11. <http://toxic-plants.pp.ua/index.php/novini-medsini-ta-tehnologij/191-profesijni-zahvoryuvannya-sportsmeniv-pov-yazali-iz-zapalennyam-v-mozku>
12. <https://kiai.com.ua/ua-issue-article-1308/Alergichni-zahvoryuvannya-shkiri-u-sportsmeniv->
13. <http://um.co.ua/4/4-6/4-65694.html>

14. <http://www.zerkalov.org/node/3001>
15. http://www.zerkalov.kiev.ua/sites/default/files/opgkniga_0.pdf
16. https://kpmu.km.ua/cycle_commission/cc-therapeutic-pediatric-subjects/occupational_health/lektsiyi_z_okhorony_pratsi_ta_okhorona_pratsi_galuzi/

Навчальне видання

Методичні вказівки

до виконання самостійної роботи

з дисципліни «Безпека праці у професійній діяльності»

для студентів спеціальності 017 «Фізкультура і спорт» спеціалізації 01702

«Менеджмент спортивно-оздоровчої діяльності»

заочної форми навчання

Укладач: ВАСЬКОВЕЦЬ Людмила Антонівна

Відповідальний за випуск проф. Березуцький В. В.

Роботу до видання рекомендувала проф. Пономаренко О. І.

В авторській редакції

План 2019 р, поз. 250.

Підп. до друку 24.06.2019. Формат 60х84 1/12. Папір офсет.

Друк – різнографія. Гарнітура Times New Roman. Ум. друк. арк. 1,8.

Наклад 50 прим. Зам. № . Ціна договірна.

Видавничий центр НТУ «ХП».

Свідоцтво про державну реєстрацію ДК № 5478 від 21.08.2017 р.

61002, Харків, вул. Кирпичова, 2

Виготовлювач: ФОП Панов А.М.

Свідоцтво ДК № 4847 від 06.02.2015 р.

Харків, вул. Жон Мироносець, 10, оф. 6

Тел. +38 (057) 714-06-74, +30 (050) 976-32-87

copy@vlavke.com